

TEVYNE

Organas Susivienijimo L. A.

N 35.

Shenandoah, Pa. 7 Rugsejo - September - 1901 m.

metas V.

NEDELINIS LIETUVISZKAS LAIKRASZTIS ISZEINANTIS KAS SUBATA.

ENTERED AT THE POST OFFICE AT SHENANDOAH, PA., AS SECOND CLASS MATTER JULY 22, 1901.

THE WEEKLY
"TEVYNE - FATHERLAND."
Organ of the Lithuanian National Alliance.
PUBLISHED EVERY SATURDAY.
at 119 E. Centre Str., Shenandoah, Pa.

Subscription \$1.00 per year.

All communications should be addressed:
Rev. A. Kaupas, 114 Theodore Street,
Scranton, Pa.

Rates of Advertising:

one inch, once.....0.50
one inch, one month.....\$1.00
one inch, per year.....\$10.00

„Tėvynė“ ne sąnariams Susivienijimo kasčiuoja per metą \$1.00. Korespondencijas reikia siųsti ant adreso: REV. A. KAUPAS, 114 Theodore str., Scranton, Pa.

ADRESAI

Susivienijimo Virszininku.

Prezidentas A. Teplir, Pittston, Pa.
Vice-prezidentas J. Karalius,
652 German str., Baltimore, Md.
Sekretorius J. Jurgelevicz,
605 W. Mahanoy str., Mahanoy City, Pa.
Kasierius Chas. Radzevicz,
Shenandoah, Pa.
Kasos globėjai { A. Kolczinski, Minersville, Pa.
J. Daukszis, 41 Daugher Lane,
Wilkes-Barre, Pa.
Knygius - Rev. M. Szedvydis, Pittston, Pa.
Dvasiszkas vadovas ir prezidentas ex-officio
Augsčiausio sudo, Rev. J. Kuras,
Forest City, Pa.

LITERATISZKAS KOMITETAS.

Rev. A. Milukas, Shenandoah, Pa.
Rev. A. Kaupas, 114 Theodore str.,
Scranton, Pa.
Prof. J. Zemaitis, Shenandoah, Pa.

PATEMIJIMAI.

Sziame Tėvynės numerije talpiname autobijografiją mūsų prezidento. Akyvas tai ir pamokinantis rasztas, tuom akyvesnis, juog paraszytas prastais žodžiais, nuo szirdies. Velijame, idant daugelis atsirastų mus tautiečių, kurie eitų pėdomis mus garbaus prezidento ir pasiektų laimę, kokią jis turi, kad yra gerų žmonių guodojamas ir neprietelių nedaug turi, o ir turtą szioki toki įgavo.

* * *

Gavome nuo vieno Susiv. sąnario laiszką, kuriame dėkavoja už gražius rasztus, talpinamus Tėvynėje, o ypacz už „Patėmijimus“. Savo laiszke ans tautietis pritardamas mus nuomonei, kad tik gerą kataliką lietuvi galima vadinti tautiečių, raszo:

„Iszskaitydami kunigijos ir katalikiszkos inteligencijos nuopelnus Tamistos pamirszote pasakyti, kad mūsų katalikiszkoji kunigija teip yra suaugus su mus (lietuviszka) draugija, kad jokio visuomėniszko darbo nebuvo atlikta be dvasiszkojos prisidėjimo. Laikuose Vysk. Valancziaus per subruzdimą į darbą dvasiszkojos užžibėjo skaisti vilties žvaigždelė Lietuviams ir Zemaičiams, kunigai prie Auszros, paskui Szviesos, Varpo, Apžvalgos ir kitų laikraszčių daug prisidėjo ir kunigams atsitraukus anie visi laikraszčiai puolė, pastojo nenaudingais. Be kunigų nei Amerikoje nieko nepadaryta; pats Szliupas, matydams kad nieko neįveiks griebėsi tvėrimo parapijos New York'e pirm keliolikos metų. Be kunigų ir dabartiniai visoki istai negali apsieiti. Argi nesigriebė jie skverną kun. Žebrio ir kun. Žilinsko per paskutinį Susiv.

seimą ir po seimui? T. M. D. ar nebuvo kunigai garsinami kaipo patraukimas kitų? Paryžiaus paroda ar apsėjo be kunigų prisidėjimo? Teip, Branngus Pone, be kunigų mus draugija neįveikė dar nieko gero. Bet akyviausias man iszrodo ir svarbiausias argumentas už kunigus, kad po paskutiniam seimui atsiskyrėliai, norėdami sutverti naują Susiv., nors keikė ir visai kaip dergė jų vadai kunigus, bet be kunigų neapsiejo. Boston'e ko nedaryta, kaip nesinaudota vardais dviejų virszpaminėtų kunigų, kad žmonis patraukti prie naujos organizacijos.

Didžiausi prieszai kunigų, o ypatingai prieszai kun. Žilinsko, po Plymouth'o parapija žmoni medžiojo dėl savo vienybės visokiomis melagystėmis, sakydami, kad kun. Žilinskas buvęs paniekintas per seimą, kad jis n'ėjęs su kitais kunigais, kad jis ne toks kaip kiti kunigai. Visi gi žinome, juog kun. Žilinskas neina po pabėgėlių pusei, kaip buvo Tėvynėje raszyta, jis viens isz pirmųjų pasiraszė per seimą ant kun. Pautieniaus už prezidentą ir dabar jis priguli prie teisingo Susiv., kuris per seimą priėmė vardą Rymo katalikiszko prie lietuviszko”.....

Teip tai raszo garbus sąnarys ir turime pripažinti, juog teisingi jo žodžiai.

Naudingiausia knyga

LIETUVISZKA

Chrestomatija,

176 pusl. kurioje patilpę deklamacijos, tinkancios kiekvienam atsitikimui, teipgi parinkti isz geresnių rasztininkų skaitymai. Preke 50c. Susiv. sąnariams tik 25c. Imant vieną knygą, reik pridēt 5 c. už pacztą. Piningus siųskite pas:

Chas Radzevicz, Shenandoah, Pa.

Pas XX-to amžiaus latvius.

Kaip kitais metais, taip ir šiandien, 13 ir 14 birželio svetainėje Latvių draugystės buvo susirinkimas mokslinės komisijos (Zinības komisija) vadovystėje pastoriaus P. Gaillito. Latvių laikraščiuose yra smulkmeniški aprašymai kalbų ir referatų, pasvęstų kaip istoriškai praeigai, taip ir dabartiniam stovui kultūros bei rasmenybės latvių tautos. Neįsigilindami į smulkmenišką perkratinėjimą ir apsvartymą veikalų ir kritiškų peržvalgų dabartinės tautiškos literatūros ir pedagogikos, mes tik atkreipiame skaitytojų atydą ant lekcijos cionyskščio katalikiško kunigo, latvio – infliantščio, p. F. Trasono. Jis paeina iš latvių Biežicko pavieto, Vytavio (Vitebsko) gubernijos ir žinomas yra kaip išleistas pirmų liudij apšviečiančių brošiūrėlių paveiksle katalikiško kalendoriaus (Katolu kalendars). Už temą referatui jis išsirinko klausymą, delko Vytavio latviai žemai stovi kulturiškai ir pagal dvasišką apšvietimą. Tie latviai, gyvenanti trijuose Vytavio gubernijos infliandisčiuose pavietuose: Dviniszkam, Riežickam ir Liucenskam, išpažįsta Katalikų tikėjimą ir apsigyvenę 45 parapijose. Jie užsiėmę daugiausiai žemdarbyste ir net už savo gubernijos rybų yra pagarsėję kaip geri žemkasiai. Pas juos dabar nėra jokios svietiškos literatūros. Etnografija ir kalbos gyventojų vadinamų lenkiskų Infliantų netik yra mažai žinomos slovėniszkuose literaturose: lenkiskoj ir maskoliszkoj, bet teipgi mažai ką isztirtos ir artimų draug-brolių — Kurliandijos ir Lifliandijos latvių. Vienatiniais įrankiais dvasiško pamokinimo ir apšvietimo buvo blogai išleistos maldaknygės žydiskos darbo. Žinoma, kad del dvasiško suartinimo lietuvių ir latvių siaur-vakarinio kraszto pramanyta buvo Vilniuj 1865 m. įvesti maskoliszką alfabetą ir spaudinti maskoliszkomis raidėmis žemaitiszkas ir latviszkas (infliandiečiams katalikams) knygas paprasto turinio, kaip tai maldaknyges ir kalendorius. Kaip iszaiszkinta neseniai iszėjusioj knygoj „Maskoliszki reikalai siaur-vakariniam kraszte. Medega istorijai Vilniaus moksliszkos aprubio ypacz Murvjovo epochoj. Petr. 1901“ Iv. Petr. Kornilov'o, tas užmanymas ir įvedimas maskoliszkos alfabeto buvo ne maskoliszkų mokslinčių, tik lietuviszkų filologų (Jono Juszevycziaus ir Mikuckio ir latvio Sprogio (pusl. 257). Peržiurinėjant Eiso mėnesininką, moceibą (maldaknygę) ir Maskoliszką Mokslą latviams, iszleidžiamus Sprogio infliandiečiams, pasirodo, kad guodotinas žinovas archivistzkų Ljetuvos dalykų ir iszleistas vieno isz geriausių rankiaus paminklų latvių tautiszkos tvarinio, net nepasistengė arčiaus susipažinti su Vytavio

tarme, ir raszė, kaip papratęs, abelnai priimtoj literatiszkoj latvių kalboj.

Visi tie užmanymai dvasiszkos suvienijimo nesirėmė ant isztyrimo vietinių sąlygų, nė ant etnografiszkos bei lingvistiszkos iszbandymų apie apšviečiamąją liaudį, bet buvo paremta ant abstraktiszko ir nepraktiszko daleidimo, kad galima latviszkos kalbos balsus iszreiksšti maskoliszkomis litaromis, arba net kirilica. Pasekme buvo ne susivienijimas, tik atsitolinimas ir nusialinimas. Žinia, kad tik nuo 1861 m., nuo paliuosavimo nuo baudžiavos, tie da ir dabar menkai kulturiškai broliai latvių-baltų-infliandiečiai — įgijo prieigą prie szaltinių augsztesnio apšvietimo. Pagal apskaitymą guodotino referento, dabar toj szalij darbuojasi del tų mažai apšviestų brolių asztuoni kunigai, vienas advokatas, vienas provizorius, du technikai ir t.t. iszviso apie 15 ypatų tu augsztesniu mokslu, kurie galėtų buti paveizda 400.000 latvių-katalikų Vytavio gubernijos tautiszkam tobulinimesi kaip dvasiszkam, taip ir doriszkam atžvilgij. Žinoma, yra szalij ir daugiau žmonių su viduti niu ir augsztesniu apšvietimu, bet jie greičiaus priguli prie gėdijancziusi latvių [verschamte Letten] arba tiesok vadina savę lenkais. Visoj Mohiliovo vyskupystėj, kaip laikom už reikalą czia priminti, niekur nemokino latvių kalbos. Homiletikos mokinasi tik lenkiskai arba, geriaus sakant, pagal lenkiszkus rankvedžius. Vietinė kalba busiantiems pamokslininkams yra iszguldoma tik vienoj katalikiszkoj seminarijoj, butent Kaune, ir isz jos iszėjo garsus žinovai lietuviszkos kalbos Antanas Baranauckas (dabar Seinų vyskupas) ir Kaz. Jaunis (dabar profesorius kliaisizskų kalbų dvas. akademijoj Petrapilėj). Jauni kunigai, paibaigę mokslą grįžtantieji isz Petrapilės į Vytavio guberniją pasirodo visai neprisirengtais prie sakymo pamokslų ir turi užsiganėdinti tik tuom, kad su dideliu vargu gali klausyti iszpažinties latviszkoj kalboj arba po sunkių pasistengimų iszmokti vietinę latvių tarmę.

Po žinomų straipsnių kun. Jalovieckio „Katolioki Przegľad'e“. 1880 metų apie infliantų latvius, referatas kun. Trasono yra pirmu pasistengimu supažindint platesnę publiką (buvo susirinkusių 800 klausytojų) su įtartimis cionyskščio dvasiszkos buvio Infliantų latvių. Pagal referento nuomonę, už protiszką snaudulį ir dvasišką skurdą tuos dalies Infliantų szalies nėra kalta tik-ką kilstanti inteligencija, bet užmirszta szita szalis delto, kad dabartiniai latvių filologai ir etnografai per mažai jaja interesavosi. Ant abelnų, platesnių plianų, kaip iszleidimas naujo latviszko žodyno (po Mulenbacho reicija) ir izdo latviszkos tautiszkos poezijos (Thesaurus poes. letticae) paveizdoj „Latw-

ju Dainas“ po Barono redakcija, toksai apšileidimas skaudžiai atsiliepia. Referentas placzioj savo lekcijoj praleido dar tą, kad 1) estai, turėdami czion Liuceno pavietel labai maža koloniją senovės pabėgėlių nuo vokiečių nelaisvės, szią szalį gerai isztyrė per p. Oskarą Kallasą, kursai iszleido tekstus pasakų ir dainų su vokiszku iszguldymu ir ypatingą etnografiszką ediudą „Latsi marahas“, 2) kad latvių pasakos lenkiskai perpasakotos p. Verigo iszėjo atskyroj knygutėj Vislos Bibliotekaj (lenk. etnogr. žurnalos.)

Apart to, p. Trasonui, regimai, neparauku buvo dasilytėti abelnai istoriszkų iszlygų Infliantų szalies, apie kurias tiek daug raszė rygietis-lenkas Gustavas von-Manteifel. Ne dainomi, pasakomis ir viena latviszka kalba gyvi infliantiečiai, bet prigulmingumu nuo lenkiskos ir katalikiszkos drugijos, juos apsupancziuos. Beveik szimtas metų atgal vokiečiai per Vatsoną pasiryžo daleisti latviams įgyti pradžią ir pirmus pamatus apšvietimo prigimtoj kalboj, kaip bažnyczioj, taip ir mokslainėj. Infliantiečiai net ir dabar yra mokintiniais ne maskolių kurie paliuosavo juos nuo baudžiavų, itaisė mokslaines ir prileido prie augsztesnio mokslo, bet lenkų kurie labai mažai paise ant jų tautiszkų dvasiszkų reikalų kaip Vilniaus taip ir Vytavio gubernijose. Bet skaitytojas gal stebisi, delko Infliantų latviai nesinaudoja isz gatavos balto-latviszkos literaros? Isz kur abelnai paeina ta katalikiszka prie-literatura? Gaila, kad refentis szio klausymo neiszaiszkino ir neiszriszo. Gali spręsti iszskaitymo veikalų Elgero (17 amžiaus), Lukoszeviciaus (Dagdeno zokoninko). Akileviciaus ir kitų, kad aikezcionanti Vytavio latvių tarmė seniai yra į vesta į raszliavą, beveik nuo 17 szimtmezio. Bet nė visiszkai taip yra. Prieszingai, pincipas „divide et impera“, per tarmę padaryt perskyrimą, buvo įvestas 19 amžiu. Isz lietuviszkos Volterio Chrestomatijos (Petrap. 1901), koliumna 144, matyt, kad 1) Elgeris visai infliantiszkai neraszė ir kad 2) infliantiszka evangelija „Lothavicae varsionis“ 1753 m, pirmiausiai approbuota Juozo Mlozevskio Osuniuj, Dvynos paviete, yra atspausa Vilniuje. Bet tas, kas buvo gera 18 ir 19 amžiuose, dabar XX amžije pasirodo anachronizmu ir nėra jokio reikalo apšvietiems latviams-katalikams ateitėj remti szį literaturiszką ir kalbiszką persiskyrimą. Senos knygos. pusantro szimto metų atgal paraszytos del latvių-katalikų Vytavio gubernijos, isz priezasties žinomų uždraudimų daugelį sykių budavo į czia atgabemos isz Vokištijos Golandijos, o nepersaniai ir isz Finliandijos. Katalikai-latviai Kurliandijoj meldžiasi isz maldaknygų. spaudinamų paprastoj kurliandiszkai-livoniszkoj tarmėj latvių raszliavos.

Isz „Pribalt Krai.“

Iszpanu Inkvizicija.

(Tasā)

Tada 23 d. Vasario 1483 m. szv. tėvas paraszė pas Ferdinandā, szj kartā paskirdamas Sevillos arcivyskupā popiezišku apeliacijū sudžia, idant visi inkvizicijos apsudytiejie galėtu prie jo kreiptis. Bet iszpanū karalius visiszcai ignoravojo (nenorėjo pripažinti) popiežiaus perstatytojus. Sikstus IV treczią kart iszsiuntė laiszkus pas Ferdinandā paimdamas po savo globa visus, kurie apeliuotų ir tuosius nusidėjėlius, kurie parodytų gailystos ženklus.

Karalius kaip visada ir dabar į neką pavertė szv. tėvo stengimus. Tik keliuose atsitikimuose apeliacijos pasiekė Romā. Ferdinandas teip statėsi priešz szv. tėvā, juog iszdavė įsakymā, uždraudžiantį po smerties bausme „iszpraszyti nuo popiežiaus arba jo pasiuntinio ir apgarsinti kokį nebuk dekretā, kuris kenktų inkvizicijai.”

Inocentas VIII (1484 — 1492), Sikstaus IV įpėdinis, tankiai mėgino sumažinti iszpanū valdžios smarkavimą, bet anot paties Llorente (popiežių žinomo nedraugo) szj suvis neatbojo ant szv. tėvo patarimų.

Popiezius Aleksandras VI (1492 — 1503) mislydams susilpnyti didžiojo inkvizitoriaus valdžią ir tokiu būdu sumažinti tulus smarkumus, paskyrė keturis koadjutorius dėl Torque mados. Julius II (1503 — 1513) ir Leonas X (1513 — 1521) daugeliui nubaustųjų palengvino bausmę, beje paliuosavo juos nuo nesziuojimo tam tikro bausmės maiszo — san benito vandinamo. Leonas X iszkeikė Toledos inkvizitorių ir tik tada atszaukė savo iszkeikimą, kada Karolius V grasino, juog jis priimsiąs su savo szalia Liuterio mokslā.

Kada tas pats karalius mėgino įvesti inkvizicija Neapolio vieszpatystėje, Paulius III (1534 — 1549) ragino tos szalies žmones prieszintis ir nepasiduoti karaliui.

Vieszpataujant Pilipui II Carranzo, Toledos arcivyskupas likosi apskųstas už atskalā ir papuolė į inkvizicijos nagus.

Pijus IV (1559 — 1565) nekantant isz tokio apsiėjimo su augsztu dva-

siszkuoju virszininku iszdavė paliepiamā, kad jis pributų Romon. Karalius atsakė popiežiui, juog arcivyskupas turi buti sudytas namieje. Szv. tėvas turėjo apsileisti, bet iszsiuntė savo pasiuntinius ir du sudžias, kurie pridabotų, idant teisybė butu užlaikyta.

Valdžia vilkino sudā, o tuom tarpu arcivyskupā laikė kalėjime. Tuo tarpu Piuszas V (1566 — 1572) pasiliko popieziumi ir iszreiskė savo norā, idant arcivyskupo Carranzo byla butu daroma Romoje, bet atkaklus Pilypas neklausė szv. tėvo, teip kad szis priverstas buvo net pagrasinti jam iszkeikimu. Pakaks privestų paveizdu isz gincų szv. tėvų su Iszpanijos karaliais, idant pertikrinti kožnā nevienpusiszkā protā, vog iszpanū inkvizicija buvo ne bažnytinė, bet svietiszka įrėdne. Jos visas surėdymas, nuolatiniai jos prieszinimaisi szventiems tėvams tai paliudija. Tokios nuomonės yra netik daugelis katalikiszky istorikų, ale ir terp protestonų istorikų randame pripažįstanczius szitā teisybę.

„Inkvizicija” kalba protestonas De Maistre „yra vien karaliszku įrankiu, ji yra visiszcai karaliaus rankose ir kas blogo isz jos iszeitų, sostas už taj turi but kaltinamas.”

Kitas protestonų istorikas Ranke sziaip kalba: Asz labai klystų, jeigu Llorente'o paminėti faktai neparodo, juog inkvizicija buvo karaliszka įrėdne apszarvuota dvasiszkais ginklais.” „Jos pamatu buvo karaliaus visgalingumas,” — raszo, protestonas Segni, „ir visame kame ji darbavosi, kad padidinti karaliaus galingumą su skriauda dėl dvasiszkos valdžios. Pagal savo siekius ir užmanymā ji yra politiszka institucija.”

1812 metuos Iszpanijos Cortes'ai (kongresas) susirinko, idant apdirbti konstituciją dėl savo szalies; buvo iszrinktas komitetas ir apie inkviziciją duoti raportā.

Tas komitetas anaipol nebuvo draugiszku inkvizicijai, bet ir jo pranezimas patvirtina mūsų iszreiksztā nuomonę. Inkvizicija — teip kalba anas komitetas — yra karaliszka įrėdne; inkvizitoriaus yra karalius urėdininkas ir visi jo paliepimai neturi jokios svarbos

ir vertės be karaliaus patvirtinimo.”

Karaliaus valdžia atszaukia ir iszmeta pagal savo norā kiekvienā įrėdneš sąnarį, ir jeigu kada karaliszkoji valdžia butų isznykus, tas pats butų atsitikęs ir su inkvizicija.

Galima butų daug dar paveizdų priversti, bet nenoriu laikā prėtėsti.

Skaitytojai isz to, kas czia patalpinta, persitikrįs, juog iszpanū inkvizicija buvo vieszpatystės atžala, o ne Katalikų Bažnyczios kudikiu.

Kiekvienas teipgi dabar supranta, kaip neteisingai, neliogiszcai ir begėdiszkai apsieina tie, kurie kaltina už inkvizicijos smarkavimus Katalikiszkā tikėjimą. Kristaus Bažnyczios vaikai gali iszkrypti isz teisingo kelio, — nemaž jų ir iszkrypo, pažeizdami savo motinos szirdį. Bet argi galima kaltinti Bažnyczią už jos vaikų nuodėmes? Ne. Terp žmonių nedorybių Bažnyczia kyla nesutepta, nekalta. Jei nuodėmė vieszpatauja ant žemės, tas atsitinka prieszais jos raginimus. Kristaus Bažnyczia nienad neklysta, nes Dieviszkas jos Mokintojas yra su jaja per visus amžius.

Kudikis lopszyje.

Po lopszį supasi sau menką
Žmogus ligsziol tikrai laimingas.
Jam viso ko dabar užtenka,
Ant viso ko jis abejingas..
Užvydžiu jam szindiksztų dalį!
Kiekvienas trokszt tikrai jos gali!...
Bet kad užaugs jis — gal ant svieto
Visur ankszi ir jam bus vieta.
Ir jo krutinė gal vaitos,
Ir ant dalies skaudžai rugos,
Ir jis gal — nors be įkvėpimo
Benitys savo isztrėmimą,
Nes kožnā duszia įieszko, trokszta
Atrast tikros sau laimės boksztā,
Bet ji į laimę nueis,
Kol žemės purvo neapless

Paukszcziai.

Paukszczių matai nesuskaitomas pieczų,
Kurs jau apleidžia sztai szalį sziaurinę,
Skrenda kur syla nematoma kvieczia
Reksmu perskriodamas vėjo krutinę:
„Dieve Tu didis! kur mus iszvarysi,
„Kur apsiototi ir but prisakysi?!
„Lietuvā brangiā szendiena apleidom,
„Kur savo amžiaus mes rytā parleidom,
„Cze savo lizdā tankineį turėjom,
„Cze nuo szakos ant szakos spurpinėjom,
„Linksmā sau giesmę kasdienā giedojom,
„Szendien szaltos cze žimos pabijojom,
„Sziaurės miszkuose mums naktis patiko,
„Iki auszros pat giedot neapnyko.”

Samogyta.

ŽINIOS.

Zinios isz Amerikos.

„Nezaležno“ vyskupo prova.

Chicago, Ill., tęsiasį sude akyva prova. Apskųstas yra lenkiskzas „nezaležnas“ (nepri gulmingas) vyskupas Kozłowski' už baisy dalyką, nes už nuodinimą žmonių. Apie pora daktarų, kurie buvo už gydytojus Kozłowski'o ligonbutij, liudija sude, buk Kozłowski's kalbinę juos, idant iszvartyų isz szio svieto turtingesnius ligonius, kurie turėjo pasidęję pinigus pas „vyskupa“, kad jam tie pinigai liktų. Teipgi jie tvirtina, buk turį darodymus, kad Kozłowski's tikrai kelis ligonius tyezia nunuodinęs ir jų pinigus prisisavinęs. Smarkiausiai priesz Kozłowski' liudija daktaras Slominskis. Prova po kelis kartus buvo sude, bet, žinoma, teip greitai tokia svarbi prova negali pasibaigti. Kozłowski isz savo pusės pastatė liudininką B. Lewandowski, kursai sako, buk jį d-ras Slominskis kalbino, ir tai prie keturių liudininkų saliune, užmuszti Kozłowski.

Szi byla, kaip matot, yra labai pajni, kaip jį pasibaigs, kas liks kaltas, o kas tiesus nieko negali sziądien numanyti.

Reikia pasakyti, kad Kozłowski yra atsimitęs nuo katalikų Bažnyczios, ir apsigarsinęs nepri gulmingų vyskupu, nors nežinia kas jį į vyskupus paszventino.

Yvairios zinios.

Lioterija žemės

4 d. liepos prezidentas McKinley apgarsino, juog kongresas nupirko apie 4 milijonus akrų nuo sekanczių indijonų giminių: Kiowa, Comanche, Opache ir Wichita, — ir kad dalį tos žemės atiduos baltiems valstiečiams Sus. Valstijų už dyką. Žemė likosi padalinti ant 13 tukst. farmų, bet jau pirmą dieną atsirado 24 tukst. kandidatų.

Neužilgo skaitlius jų užaugo iki 165 tukstanczių.

Kadangi visi jie prie žemės turėjo lygią tiesą, užtai prisiejo traukti lioteriją. Vardai aplikantų tapo suraszyti ant popieros, įdėti į kopertas ir sunumeruoti. Pirmutinė isztraukta koperta turėjo vardą James R. Wood isz Weatherford, Okla., antra M. H. Beals (mergaitės) isz Wichita, Kan. Abidvi isztrauktos farmos guli ties miesteliu Lawton ir yra vertos į 40,000 dol. kiekviena. Pakilioriksmas. Dvieszimt tukstanczių vy-

ry įpuolė beveik į paszėlimą. Bet, kad komisorius iszaiszkino, juog abudu: Wood ir Bealsziutė yra vienu metų, vieno ugio ir abudu nevedę, tad mynia atsileido ir pradėjo rėkti: „Suženyt juos! suženyt juos!“

Tokiu budu du milijonu akrų likosi iszdalinta žmonėms. Kiekvienas gavo 160 akrų beveik uždyką, nes turėjo užmokėti tik 14 dol. ir tai ne už žemę, bet už dokumentus, atiduodanczius jam ją į locnastį. Per penkeris metus nemokės jokių duoklių, bet pabaigoje penktų metų kiekvienas turės užmokėti į vieszpatystės izdą 200 dol. ir tadą taps tikru savininku savo farmos.

Suvenytos valstijos užmokėjo indijonams už žemę du milijonu doleriu. 50 tukst. akrų paliko Fort Sill kariszkaiz rezervacijai, 10 tukst. — naujam tautiszkaizkam parkui Wichitos kalnuose ir t. t., o likusius 2 mil. akrų iszdalino per lioteriją baltiems valstiečiams. Tos žemės guli Oklahomos teritorijoje.

Didžiausias laivas.

Neseniai į New Yorką atvyko pirmutinį sykį naujas galaivis Celtic. Yra jis didžiausias dabar laivas ant žemės. Turi jis 700 pėdų ilgio ir arti 21 tukst. tonų. Gali jis vežti 2859 pasazierius: 347 pirmos kliasos, 160 antros ir 2,352 treczios. Kasztuojaz 500,000 dol. Tas laivas negreitas, bet viga-dlyvas.

Vienok J. J. Hill stato dabar keturis garlaivius dar didesnius už Celticą. Turės jie po 25 tukst. tonų, bet bus tai tavoriniai, ne pasazieriniai laivai.

Povandeniniai torpediniai laivai.

Kiekvienoje kovoje ant marių yra, žinoma, gerai turėti didelius, greitus, stiprius laivus su tankiai szaudomomis ir toli neszamomis kanuolėmis. Bet dar geriau turėti tokius laivus, kurie nepatėmyti neprietelių galėtų sudraskyti ir tvircziausius laivus. Tokiais gali buti tiktai povandeniniai torpediniai laivai.

Sena prieszininkė Anglijos, Prancuzija, jau seniai mislijo apie pasigaminimą tokių laivų. Jau 1893 m. ji pasistatė tokį torpedininką („Gustave Zede“), bet tik dabar pasisekė jai isztobulinti jį. Per mane vrus ties Ajaccio

„Zede“ po vandenių priplaukė prie didelio kariszko laivo ir pariszto apaczioje torpedą. Niekas torpedininko nematė, nors kapitonas laivo žinojo apie pavojų ir tēmijo ant visko. Dar geriau nusisekė iszgazdinti virszvandeninį laivą kitam prancuziszkaiz povandeniniui torpedininkui vardu „Morse“. Nusidžiaugusi tais pasisekimais Prancuzijos valdzia pradėjo statyt daugiau povandeninių laivų. Turės jį neužilgo jų 30.

KORESPONDENCIJOS.

SCRANTON, PA. — Vienas mūsų tautietis — isz tų, ką mėgsta sznekėt labai daug apie tautiszkaiz dalykus ir da daugiau apie.. bibliją — turėjo sziomis dienomis didelį nesmagumą. Mat T. M. D. kuopa užsimanė padaryti pikniką, isz kurio nauda buvo paskirta tautiszkaizms reikalams. Geras užmanymas, priesz kurį niekas neturėjo nieko prieszingo. Neturėjo nieko prieszingo ir Kazimieras Myszkauckas (saliuninkas), tas pats, pas kurį anam tautieciui nesmagumas atsiliko.

Buvo sziteip.

Tautietis, pardavinėdamas tikietus ant pikniko, truputį įsisiurbė. Tokiame padėjime (kurio nepagirja tie ponai, ką geria tiktai szaltą vandenį) jam pasitaikė užėti į saliuną p. M. Czia istorija žinoma: imk tikieta, iszkabink pliakatų ant lango ir t. t. Saliuninkas vėl toks ponas, ką baisyai neapkenzia szliuptarnių. Nesiprieszino jis iszkabinimui pliakatų savo saliune, bet pasakė, kad jis daro tai nenorėdamas, nes draugystėje yra nemažai szliuptarnių.

— O tu durniau mulki! — pradėjo ant jo smarkauti tautietis.

Saliuninkas įpyko. Paėmė tantietį nę sprando ir norėjo iszmesti laukan. Bet czia įsimaiszė svecziai, atgynė tautietį nuo saliuninko.

— Ką gersi? — klausė tautieci, prive-dę jį prie baro. Bet tautietis pradėjo plusti dar labiau. Saliuninkas (labai, žinote, smarkus žmogus) paszaukė policmoną, kurs paėmė tautietį po savo globa.

Ant rytojaus buvo prova. Tautietis užsimokėjo 4 dol. koros. Ant to baigiasi istorija.

Ir buk dabar, žmogau, tautiecių; kalbėk apie tautiszkaiz dalykus; vadink visus, ką su tavim neszneka apie tautiszkaiz dalykus mulkais! Už tą „mulki“ paims tave policija, o skvajeris lieps užsimokėti 4 dol. kasztų! Ar teip privalo buti, broliai? Och, nesmagu!

Nauji isradimai.

Amerikoje yra izduodama kas nedėl nuo 5 iki 6 szimtų patentų naujiems isradimams. Dėlto nėra ko stebėtis, kad izduotų patentų czia yra beveik 700,000. Tie isradimai daugiausiai lytisi vigadnumo kasdieninio gyvenimo. Paimkime vieną nedėlią liepos mėnesyje (pasibaigusią 23 d. liepos). Tą sąvaitę likosi izduotas patentas sznekamai ir podraug paveikslus rodancziai maszinai; teippat patentai naujiems pagerinimams siuvas maszinos ir t. t. Gavo patentus naujas prosas prosavojimui krasztų kalnierių ir mankietų, kurs be abejo isradėjui atnesz gerą pelną. Kažinkas iszrado nekais-tanczius noperskus, kuriuos užsidėjus ant pirsztų drąsiai galima bus nuimti karsztą stiklą nuo deganczios liampos.

Visos gospadinės ir namų tarnaitės bus dėkingos tam iszradėjui. Busime teippat saugūs nuo eksplozijos kerosino, nes kažinkas iszrado neeksplioduojantį liaka tam materijolui. Padaryta ir daugiau iszradimų, kuriuos galima matyti Washington'o patentų ofise.

Susiv. prezidento laiszkas.

Guodotini Tautiečiai!

Daugelį girdėjau, klausinėjant kas likosi Sus. Prezidentu ir kas tas Tepliuszis yra per vienas, sztuomi noriu trumpai apie save paaiszkite.

Esmiu gimes Sziksziuose Alvito parapijos, Vilkaviszkiu pavieto, Suvalkų gub. 1848 m. Isz jaunų dienų tarnaudamas pas gospadorius užaugau ir prasmokinau nuo milaszirdingų žmonelių maskoliszko ir lietuviszko kaip druko teip ir raszto.

O 1870 m. paragitas ant liosų iszėjau į Prusus, kur pabuvęs du metus pas gospadorius, įgijau Prusų žemės popieras ir paszpartą leidausi į kelionę, įszkodamas geresnio uzdarbio, ir aptjęs darbą į metus daugiaus užsidirbau nekaip per kelis metus tarnaudamas. Tą pat metą iszkeliauvau per Hamburgą, iszvažiavau į Angliją kur perbuves dvi nedėles Liverpool, per New Yorką pribuvau Balandžio mėnesije 1873 m. į Pittstoną. Czia radau tikrai tris lietuvcikus: Birsztoną, Klimaviczį ir Narbutą. Dirbau mainose prie anglų 4 metus. Tame tarpe pribuvo Szimas Januszauckas isz Lietuvos, 7 kliaus, kaip jis pats gyrėsi, mokintas žmogus, kuris savo gyvenime sunkauso darbo nedirbęs, tai mainose tuojaus ir patruko, jam kokios gislos po krutine truko ir jau daugiaus negalėjo dirbtie.

Tokiū budu pasigailėjau to žmogaus, ir jį prieg saveš užlaikiau per ilgą laiką, buvo mano paguodotu mokintojum ir mane isz tikros szirdies mokino, o asz mažas valandas nuo miego nutraukdamas mokslą nuo jo sėmiau pilna miera ir tegul jam V. Dievas szimteropai užmoka, įsiai man iszrodė visokius reikalingsiausius daigtus moksle. Priegtam neapleidau ir angliszkių vakarinių mokslainių. Mokslas man sekėsi ir V. Dievas padėjo. Koki tikrai rasztai ar istorijos papuolė man į rankas, tuojaus iszsisraszęs turėda-

vau savo savastije.

Per asztuonis metus pribuvimo į Amerika nežinojau, kas tai yra salionas, nes neturėjau laiko lankiti. Tokiu budu prasilavinau, taip kaip niekad nesitikėjau. Nesiliginu prie angsztai mokintu žmonių ale vienok savo vardą da ir keliose kalbose galiu pasizasztyte.

Pavasarij 1877m. iszvažiavau į Nebraską, kur pirkęs farmą iszbuvaui 13 mėnesių. Matydamas, kad ant farmos nėra daugiaus nieko, kaip tiktai begalinė sunki procė ant visados, gerai apmislijęs viską parduviau kitam ir sugrįžau adgal į Pittstoną ir padirbęs apie metą prie anglų, pradėjau szikių tokų biznį su visokių kalbų paveiksiais ir fotografijoms ir tame užsilaikiau per szesziis metus. Susirinkęs kelis tukstanczius dorelių nusipirkau Pittston'e ant North Main Str. namus, kuriuose yra salionas ir sztoras. Salioną iki sztai dienai randavoju kitiems, o sztorą nuo kito per szerifą atpirkęs nuo 1885 Jame vercuosi. priegtam ir laivakortes (szipkortes) ant visų geriausių linijų parduodamas ir pinigūs siųsdamas į visas svieto dalis.

Teipgi daug turiu užsiemimo su kondraktais namų statymo namus perku ir ant lengvų iszmo-kėjimų parduodu. Acziu Dievui turiu savo locnų namų be jėkių skolų, apie už asztuonioliką tukstanczių dorelių gražiausiam sutikime su savo žmonellais gyvenu ir labai mažai neprietelių turiu, ale brolycziai sztorinikai apsisaugokite nuo valnamantų klek tiktai isz valnamantų veislės kostomieru turėjau, tai beveik kožnas žmogų apiplėszęs eina per kalnus savo škola palikęs ir pats nieko neturėdamas.

Prie Susivienyjimo prisirasziau 1887 mete ir iszbuvaui du metus Susiv. Kasierium, o potam atsiskaciau ir iszbuvaui vieną meta Vice Prezidentu labai reto seimo kad aebuvaui iszrinktas delegatu. Ant XVI seimo nors gana priesztaravau nenorėdamas apsilmiti to sunkaus darbo prezidentystos, bet delegatams vienu balsu reikalaujant, turėjau pasilikti prezidentu Susivienyjimo Lietuvciku Amerikoje (pagal XVI seimo protokolą Susivienyjimo Lietuvcijų Rymo Katalikų Amerikoje.)

Dabartės malonus Broliai dažinojote mano prastą paėjimą ir neaugsztą mokslą. Dėlto gi meldžiu visų savo draugbrolių, mylėtoju tėvynės idant man padėtų savo rasztais ir gerais linkėjimais, o jeigu nekuriu isz jusu sąžinėj raudasi kas blogo priesz mane, tai szirdingai meldžiu man atleisti. Kas yra blogo pataisyšime, o valnamanius isz savo tarpo iszsklaidysim.

Su guodone

A. V. Tepliuszis, Prez.

SUSIVIENYJIMO REIKALAI

Pasarga!

Malonus kuopų virszinikai ir kiti sąnariai mūsų Susivienyjimo, su visokiais rasztais, o labjausiai su paliudyjimais posmertinių kreipkites prie Susiv. Sekretoriaus Juozo Jurgelevicziaus, kurie be jokio apsirokavimo prisiuoczia daugelį laiszkių, norėdami gautie atsakymą, prisiųskite ir pacztavą ženklelį už du centu.

Teiposgi visų Susiv. kuopu sąnariūs meldžiu turėti kantrybę, su laiku viską nuveiksime. Valnamanių delegatai iszbėgdami isz XVI. Seimo svetainės, paniekindami mūsų dvigubai didesnę pusę delegatų, tuomi paniekino ir charterį ir konstituciją ir

ant galo patys ant nieko pasiliko. Jie neatsitraukė nuo Rymo Katalikų charterio, ale jie atsitraukė da nuo seno charterio, o dabar plakasi prie jo, kurio niekad nesapturės, norint jie savo melagystėms muilina žmonių akis, buk jie pasiliko ant senojo charterio. Mes niekad nepakasavojam savo charterio, nauji mus nutarimai įtraukti yra į pratokolą. Girdėjau nekuriose įtose, kaip ir S. Bostone randasi virszinikai ir didesnė dalis isz valnamanių.

Tai jie ten su musziszkais visai nelegaliszcai apsieina. Kurie nepasiraszo ant jų popieros, tai jie sako, kad tuos iszmeta isz Susivienyjimo. Jus, malonus tautiečiai, kad jau sykį prisiraszėte, tai antro prisiraszymo nereik ir jus nuo tų valnamanių szaikos atsitraukite, nes jie jus isz Susivienyjimo negali atmestie. Jie patys yra nuo Susivienyjimo atsitraukę ir neužilgo bus visi valnamaniai iszbraukti ir tuosyk gausime rodą, po kokiu charteriu jie dengesi. Nekurių valnamaniszkų kuopų charterius po mūsų vardu prisasavintus iszkasa vosime ir bus priversti atsitraukti nuo mūsų charterio. Turėkite, broliai kantrybę. Sulaiku viskas iszeis į virszų; džiauokitės, kad valnamaniai nuo mus teip lengvai atsitraukė. Ale jiems prieiti prie mūsų, tai neapskaitomai ilga kelionė, kurios anei vienas isz ju nepereis be atsivertimo ant tiesaus kelio.

Su geriausiaiis velijimais visam mūsų Susiv.

A. W. Tepliuszis, Prezidentas.

Atsiszaukimas

Shaft, Pa., 76 kuopos priesz Asztramską, kurs su mus kuopos sąnariais begėdiszcai apsiėjo, kad mus kuopos užmokesties kelių sąnarių neįtraukė į centraliszkas knygas. Liepos mėnesį nušiuontėm mokestį katrie sąnariai užsimokėjo K. Radzievicziui, atraszo mums Susivienyjimo R. K. Centraliszkas sekretorius, kad mūsų keli sąnariai yra dar skolingi, o Agnieszkos Januleviczienės suvisai neranda prie mūsų kuopos priraszita ir nežino, kas daryt su A. Januleviczienės 50c. Agnieszka Januleviczienė prigulėjo prie 51 kuopos Sheandorij. 1901 Apriliaus mėnesij persikėlė prie 76 kuopos ir užsimokėjo apriliaus mėnesį prie 76 kuopos. Mes nuraszėm centraliszkam sekretoriui Asztramskui, kad prirasztytų prie mus kuopos, delto nepriraszė.

J. Jurgeleviczius raszo:

1901 Sausio mėnesį Jieva Maknie-

nė skolinga 50c. Sausio mėnesij mus kuopos buvo sąnarių 13, mokėjom kožnas po \$1.00, nuo 13 sąnarių susidėjo \$13.00 Jievos Maknienės įtraukė tik 50c. o Tėvynėj buvo apgarsinta \$13.00 ir nuo kasieriaus turim kvitą nuo \$13.00 o cent. knygoje Astramskas turi įtraukęs \$12.50.

Elžbieta Stanulienė įsiraszė 1901 Vasario mėnesij ir užsimokėjo \$1.50c. Astramskas įtraukė tik 50c. \$1.00 paliko skolai, o nuo kasieriaus turim \$1.50 kvitą.

Dabar prisžiūrėkim toliau.

1901 Apriliaus mėnesij mus sąnarių 76 kuopos buvo 15 su tais ką, persineszė isz 51 kuopos, kaip aukszcziau minėta; kožnas mokėjora 53c. Tik 1 sąnarys nemokėjo 5c., susidėjome nuo 15 sąnarių \$8.20.

Nauji sąnariai 8 įsiraszė apriliaus m. kožnas mokėjo įsiraszymo po \$1.55. Nuo 8 sąnarių įsiraszymo susidėjo \$12.40 taigi Apriliaus mėnesij viso susidėjo \$20.60, tai yra visi sąnariai užsimokėjo už Apriliaus mėnesij ir nuo kasieriaus kvitą turim nuo \$20,60 ir „Tėvynėj“ buvo apgarsintas o Astramskis neįtraukė į knygas Jono Stankeviciaus ir paliko skolos Apriliaus mėnesij 50c.

Tai matot, Broliai Susivienijimo R. K. sąnariai, kaip tie aukszcziau minėti 4 sąnariai yra teisingai užsimokėję ir turim nuo kasieriaus kvitas nuokiek sąnarių mokėta kada, o Astramskas padarė 4 sąnarius skolingais. Tai matot, kaip Astramskas gerai gaspadoriavo Susivienijimo kuopų reikaluose. Tai matot tik per 2 kvartalavu mokeszcziu norėjo nusukt \$2.50 tik vienos kuopos. O Dieve saugok kad but szejp katras sąnarys numiręs, but familija pajieszkokus posmertinės, kas tada kaltas but buvęs; Astramskas but isz savo knygu sakęs: negali gaut posmertinės, neiszsimmokėjo.

Tai matot, Susivienijimo sąnariai katalikai, ar Astramskas nevertas papeikimo užtokj darbą ir užtokj gaspadoriavima. Da szliupiniai rėkia, ką davė p. Stagarui spaut chrestomatiją, Astramskas kaip gali spaut knygas, kad jisai neatlieka Susivienijimo kuopu reikalus o su tokiais reikalais, but spaudinęs 2 metus ir tiek ir tiek padaręs kasztų Susivienijimui.

P. Karavojus kuopos Prez.

Suspenduoti sanariai, kurie nustojo tiesos gauti posmertine.

Minersville, Pa

Katrė Aliszauckienė
Barbora Mikalavyczienė
Juozas Ramanauckas
Vincas Ramanauckas
Jonas Mikalavyczia
Felik Matulevyczia
Juozas Aliszauckas
Marė Mikalavyczienė
Kazys Baniuszis
Jurgis Merkevyccius
Juozas Noravas
Zygmus Kondratavyczius
Stasys Mockevyczius
Wladas Virbaczius
Kazys Atkoczaitis
Juozas Mauras
Augustė Maurienė
Mikas Kairius

Mahanoy City, Pa.

A. B. Strimaitis
Ignotas Kachnevyczia
Ignas Lapinskas

Valancz. dr. Minersville, Pa.

Andrius Grabauckas

Philadelphia, Pa.

Antanas Zuikis
Jokubas Matulis
Aleks Kurszenskas
Juozas Bartkus
Juozas Gudiszkis
Kazys Unikis
Antanas Jakubauckas
Antanina Matulienė
Juozas Butkus
Jonas Gudiszkis
Jieva Kiudienė
Viktė Kildienė
Jonas Dedonis
Ona Songailienė
Antanas Czepeliauckas
Leonarda Czepeliauckienė
Jonas Tamulis
Ant. Dvoržekis
Teofil Dudas
Zofija Kazlauckiutė
Simonas Arbaszauckas

Edwardsville, Pa

Antanas Navikas

Elizabeth Port, N. J.

Antanas Remeika
Antanas Pecziokas
Ona Remeikienė
Petronė Radzevyczienė
Tamas Savickas
Rožė Mikluszienė
Jonas Mikluszis

Forest City, Pa.

Juozas Dzikas
Jurgis Buividas
Antanas Skiecczius
Marė Skiecczienė
Ona Dzikiene

Glen Lyon, Pa.

Augustas Narkevyczius
Jonas Kruszinskas
Zygmuntas Zagelevyczia
Ona Svogunienė
Raulas Brukas
Rožė Brukienė
Magdė Anskienė
Juozas Kerutis
Juozas Bijunas
Ona Bijunienė
Juozapas Szarkis
Juozas Anskis
Jonas Ulevyczius
Juozas Gilis
Elžė Gilienė
Juozas Rugis
Andrius Szarkauckas
Antanas Szarkauckas
Konstantas Anskis
Tamoszius Gigevyczius
Motiejus Padegimas
Petras Židanavyczia
Adolpas Brukas
Pijus Kavaliauckas
Ona Kavaliauckienė
Juozapas Norkaitis

Homstead, Pa.

Jonas Grifas
Jieva Grifienė

Haverhill, Mass.

Jonas Božis

Hastings, Pa.

Juozas Aliszauckas
Kazys Kuizinas
Tamoszius Zurauckas

Leviston, Me. Dr. Szv. Bltramiejaus

Izidorius Dragunas
Mykolas Czereszkevyczia
Juozas Czereszkevyczia
Kazimieras Bucziunis
Stepas Levonas
Adomas Judeikis
Juozas Racevyczia
Antanas Stasiulis
Izidorius Klemanskis
Adomas Janaitis
Barbora Laukszienė
Domininkas Lauksza

Northampton, Mass.

Ona Czesnulevyczienė
Motiejus Gudaitis
Antanas Starkevyczia
Kazys Pakutinskas
Vincas Uliackas

Juozas Jurgelevyczia,
Centr. Sekr.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo
Apdovanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisingą ir artistiską išdirbimą.

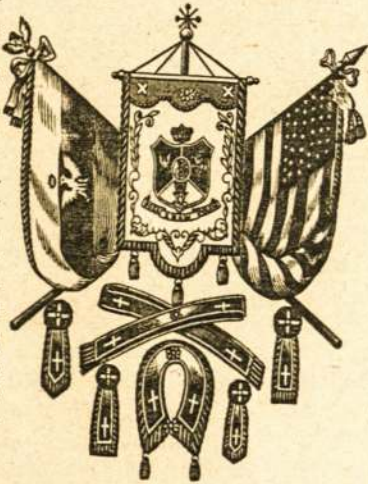

**KARUNŲ, SZARPŲ,
KUKARDŲ, ROZETŲ,
BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.**

Turiu už garbę apreikšti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad aš dirbu visus augsčiaus paminėtus daiktus **Pigiausiel, Teisingiausiel ir Geriausiel**, nes per 30 metų užsiimdama išdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

K. Radzeviczius.

Puikiausia visam Shenandoah'ri
RESTAURACIJA.

Tris syk ant dienos **KARSZTI UŽKANDZIAI**, o teip visada szalti dykai. Geriausi ir pigiausi **PIETUS**, viskas szviežia: **CIGARAI** pirmos klesos. Priegtam kožnas lietuvis ras **SZIRDINGA RODA** kiekvienam reikale. O ir **PINIGUS MAINO** ir siunczia į **LIETUVA** ir į kitas dalis svieto.

121 E. Centre str,
SHENANDOAH, PA.

V. Chmieliauckas

E. CENTRE STR.
SHENANDOAH, PA

Užlaiko didelę **krantuve cigarų, vynoir visokių likerų**, o pardavinėja pigiaus nēkaip svetimtaucziai, kurie užlaiko pulkus agentų nutukusių už lietuviszkus pinigus.

Taigi vyrai susipraskime, ir duokime uždirbti saviszkiui

ŽENKLUS SUSIVIENYJIMO norinti turėti, turi nu sipirkt pas Centraliską Susiv. kasierių p. K. Radzeviczių pasiuncziant jam 1 dol. ir 50 centu.

Adresas yra „TEVYNEJE.”

Šios knygos yra gaunamos S. L.A. Spaust

Budas senovės lietuvių ir zemaiczių	50c.
Istoria Europos	15
Kražių skerdynė	5
Padėjimas lietuvių tautos rusų vieszpatystėj	35
(Ta pati knyga maskoliszkoi kalboi ..	\$1,00)
Kristiono Donelaiczio rasztai (eilės)	40
Medega mūsų tautiskai vaistinikystai ...	40
Medega Sim. Daukanto biografiai	80
Pajauta, (pasaka isz Lietuvos istorios) ..	60
Naktys (eilės) E. Youngo, vertė L. Ivins.	15
Pavasario balsui, (eiles Mairionio)	15
Kanklės, (eilės ir dainos)	15
Jonas isz Kempės ir Szilka, (eilės)	15
Gipsinis Jotis ir Per kytrumą, (pasakos).	15
Zentas del parodos (komedia), vertė Sel..	15
„Tėvynė“ 1896 metų, visi numerai	100
„Tėvynė“ 1897 metų, visi numerai	1,50
„Tėvynė“ 1898 metų visi numerai	1,50
„Tėvynė“ 1899 metų visi numerai	1,50
Kun. A. Burba, jo gyvenimas ir darbai ..	25
Istoria szventa seno ir naujo įstatymo ...	50
Prilips Ožys liepto galą (Drama 5 aktuose 2)	15
Mainieris ir leberis	20
Diedai ir Gražina	30
Trumpi Atsakymai priesz Religiją	25
Dogmatas apie Pragarą	10

Geriausiai Inteišyta

LIETUVISZKA SPAUSTUVE

GREITAI, GERAI IR PIGIAI ATLIEKA
VISOKIUS DRUKORISZKUS DARBUS.

V. J. Stagaras,

119 E. Centre Str., Shenandoah, Pa.

Lietuviszka Dirbtuve

ARNOTU, KOPU, BALDAKIMU, ir kitų visų bažnytinių parėdų; teipogi del draugysczijų: **KARUNU, KUKARDU, KEPURIU, ŽENKLU** ir tt. Norėdami savo darbu suszelpti savo tautietę ir kad tas darbas butų priderancziai atliktas, atsiszaukite pas:

T. ANDRIUSZEVICZAITĖ

115 W. Division St. Chicago, Ill.

GERA PROGA!

Per tris mėnesius visi Susivienijimo sąnariai gali gauti tik Už pusę prekes sekancias knygas.

Medega Simano Daukanto biografitijai. Dirvos kn. I. Shenandoah, Pa., 1898 m., pusl. 128. (Su paveikslėliais).....\$1.00.

Medega mūsų tautiškai vaistininkystai. Dr. J. Basanavičiaus, su dviem autoriaus paveikslais...40 c.

Rankvedis Senoviškos istorijos. Kn. I. Rytų šalys. Ant 72 pusl. aprašyta trumpa istorija senovės Aigipto, Assirijos ir Babilonijos, Fenicijos, Medijos ir Persijos, Judejos, Indijos ir Kynų, su 14 pav. pagal Firher'į ir Gazeau, parengė kun. A. Milukas....50 c.

Anima Vilis. Labai graži apysaka Marės Radevičiūtės, iš Siberijos gyvenimo, 169 psl....75 c.

Lietuviškas Albumas. Paveikslai lietuviškų raštinių ir vietų. I mas išleidimas.....50 c.

Rankvedis Senoviškos istorijos. Dalis II. Graikija (su paveikslėliais). Pagal Fisher'į ir kitus parengė kun. A. Milukas.....40 c.

Lietuviškai Trakiškos Studijos. Didei svarbus mokslinis Dr. J. Basanavičiaus veikalas, kuriame mokintas senovės tyrinėtojas išveda lietuvių trakišką paėjimą.....60 c.

Pajautą, Lizdeikos duktė arba Lietuva XIV šimtmetyje. Knyga I. Istoriskas apsakymas Bernatavičiaus.....60 c.

Lietuviškos pasakos. Medega lietuviškai mitologiškai. Surinkta Dr. J. Basanavičiaus. Knyga I. Kaštais kun. A. Miluko, pusl. 192. Čia telpa daugelis seniausių lietuviškų mytologiškų pasakų kaip tai: Dievas ir Velnias; Žmogus ir Velnias; apie Raganas ir Raganius; apie Deives, Laimą ir Laumes; apie Dalį; apie Giltinę; apie Šalną ir Šaltį; apie Vėjus; apie Milžinus; apie Zalčius ir Smakus; apie Viltakius arba Vilkalokus. Knyga turi didelę moksliską vertę.....\$1.50

Lietuviški Dainiai pradžios XIX šimtmečio. Klasiškai tautiškas perijodas Jr. Jono. Telpa čia visi iki šiol žinomi poetiški veikalai.....40 c.

Populiariškas Rankvedis Fizikos. Labai naudinga knygelė. Sioje knygeleje yra išguldytos paslaptys fizikos žodžiais ir paveikslėliais, kurias žmogus perskaitęs įgaus daug išminties prie visokių išdirbysčių.....75 c.

Trakiečių Dzukų dainos. Išleido kun. A. Milukas. Shenandoah, Pa., 1899 m., pusl. 88....60 c.

Tetervinams burkuojant. Paveikslėlis, Marės Radevičiūtės. Vertė Selimas. II. Kur trumpa, ten truksta. Kosminskio humoreska. Lietuviškai išguldyta Andrius. Shenandoah, Pa., 1897 m.....10 c.

Tvanas, istoriška apysaka H. Sienkevičiaus. Dalis I. Kaštu kun. A. Miluko.....80 c.

Tvanas, istoriška apysaka H. Sienkevičiaus. Dalis II. Kaštais kun. A. Miluko ir Vytauto....\$1.00

Kristijono Donelaičio Raštai. Metų laikai ir kitokios eilės. Psl. 134.....40 c.

Padėjimas Lietuvių Tautos Rusų Viešpatystėje

Socijologiškas paaiškinys gr. Lelyvos. Vertė kunigas A. Kaupas. Kaštais kun. A. Miluko.....35 c.

Dėvoniškių Kryžius. Aprašymas.....10 c.

Kun. A. Pabriežos Botanika. Didei svarbus to garsaus mūsų mokslininko veikalas.....\$1.00

Kun. A. Burbos prozaiški raštai, tm. I. Telpa čia apsakos: Tyrmiškių Andrius, Šviesulė, Drausybė ir išmintis žmogaus, Apiburta avis, Tėvo paskutiniai žodžiai, Naujalenkis iš prievartos, Sesuo, Už tėvynės meilę, Burtininkas iš Cucugvano (Austrijoje), Sodžiaus elgėta, Velnio išpažintis ir Smertis ant nosies.....80 c.

Kun. A. Burbos prozaiški raštai, tm. II. Apsakos; Lyginai kaip ir pavelyta, Kučios naktis, Kareivio duktė Džukelio sapnas, Bedievio dangus Senutis, Sugyvenimo vilnyse.....50 c.

Ta pati knyga ant geresnės popieros.....60 c.

Kun. Totoriaus, „Pamokslai gražių žmonių“. Labai gražūs ir pamokinantys skaitymai dėl mažų ir priaugančių vaikų. Cenzura leizia į Maskoliją....60 c.

Katalikų Bažnyčia ir Mokslas pagal Zahm'ą iš angliško vertė kun. A. Milukas.....15 c.

Lietuviškas Albumas, antras išleidimas, dalis I. Paveikslai istoriškų vietų, lietuviškų namų, išdarbių ir kitokių. Išldo kn. A. Milukas. 1900 m....50 c.

Lietuviškas Albumas. Lietuviški raštininkai ir žymesni vyrai; dalije II-je telpa paveikslai apie 50 lietuviškų raštinių podraug su aprašymų lietuviškoje ir angliškoje kalbose lietuvių rašliavos iš tautiško kilimo XIX šimtmetyje, teipgi paveikslai 8 kankintinių už lietuvių tautą. Antroje dalije patalpinti lietuviški tipai, teipgi Lietuviška grčia ant Paryžiaus parodos, uždėtojai labdaringos draugystės Petropilije etc..... Knyga šita privalo papuošti kožną lietuvišką namą.....\$1.00

Išpažinties istorija, pagal A. Guillois vertė kn. A. Milukas.....50c.

Kun. A. Bortkevičiaus — Pamokslai apie Sakramentus.....\$1.00

Valdimierius, kun. Šmidto apysaka. Vertė kun. A. Milukas.....25 c.

Duonos jieškotojai, H. Sienkevičiaus apysaka, vertė V. Stagaras.....35 c.

Žentas dėl parodos.....15 c.

Du broliu, piešinys iš Turkų karės.....5 c.

Zemaičių Vyskupystė, vysk. M. Valančiaus \$1.00

Visos šitos knygos tėvynėje gyvenantiems lietuviams yra pristatomos net iki parubežiui už didei sumažintą prekę, butent dolerį skaitant už rublį, o centus už kapeikas. Rašant reik padėti antrašą:

Rev. A. Milukas, Shenandoah, Pa.

A. HOLDERMAN,

Pigiausiai pardudda sziubinius ir sziel visokius auksinius žiedus, puikiai pataiso laikrodžius ir džiegorius. Pas jį gali pirkit lempų, žiedų, džiegorėlių, lenčiugėlių, grafafonų ir t. t. Geresni daiktai, pigesnės prekės, viskas yra gvarantuota.

HOLDERMAN'S Jewelry Store,
112 N. MAIN STR., SHENANDOAH, PA.

ŽVAIGŽDĖ

Didžiausias katalikiskzas tautiskzas lietuviszkzas laikrasztis. Išzeina kas czet vergas. Kasztuoja ant metų \$2.00 i už marę \$2.50. Telpa „Žvaigždeji“ puikios patrijotiskzos apysakos užimanczios kiekvieną žmogų

Raszant į „Žvaigždes“ redystę reikia padeti tokj adresę:

„ŽVAIGŽDE“
Station W, P. O. B. 17
Brooklyn, N. Y.

DR. J. C. FAUGHNAN,

VETERINARISZKAS GYDYTOJAS

Gydo visokias ligas, kokias tik naminiai gyvuliai gali apsirgti.

Jei kam reiktų, visados, kiekvieną valandą tą daktarą gali rast,

Commercial Hotel, Shenandoah, Pa.

Ziurekite Visi!

Kad pas mane yra dailiausio ir gražiausio sztofo ant dresių megom ir moterims, ant mąsto ir gataių, ir pigiausia prekė, ką gali gaut visoj Amerikoje. Visokio sztofo ir visokio tavero ant sziubini dresių. Yra pas mane kaldrė plunksnų ir t. t. ir viskas ko pigiausiai. Užeit ir pažiūrėk, o pamatysi, kad asz teisybę sakau.

Morkelukas -Supowitz-

Ant placcios ulyczios,
13 S. Main Str.
Shenandoah, Pa.

JAMES J. BELL.
Advokatas
(ATORNEY AT LAW)
Gyvenantis paczto namo
Shenandoah, Pa.

A. M. Matusевичz.

Agentas

Vargonų, Pijanų, Siuvamų Maszinų, Cigarų ir papirosų

Vargonus, pijanus ir maszinas duodu ant 20 dienų ant iszmėginimo. Jiegu per tą laiką paimitas instrumentas pasirodytu negerų, ar per bragum, asz jį atsiimsiu atgal, ir per tą laiką niekas nekasztuos. Užtikrinu, kad nuo manęs pirkite viską pigiau kaip visoj Amerikoje galetumet gauti, neš asz visokius daiktus imu stacziai izz fabriko, ir todėl galiu juos parduoti pigiau, kaip tie, ka izz wholesale ima. Meldziu tik pamėginti o užtikrinu, kad busit užganėdinti.

A. M. Matusевичzius,
605 W. Mahanoy Str., Mahanoy City, Pa.

A. L. GRAICZUNAS,

(LIETUVISZKAS DAKTARAS.)
227 1/2 W. Division str., CHICAGO, ILLINOIS

PRIIMA LIGONIUS { nuo 8 iki 10 ryto,
nuo 12 iki 1 po piet,
nuo 7 iki 9 vakare.

Ateik pate arba gali paszaukti į savo namus. Gydanu pasėmingai ir didžiausioje paslapyje užlaikau užsikreczianczias limpanczias gėdingas ir prastoto vyriszczumo ligas. Ateiszauken tiems per laiszczą su apraszymu savo ligos duodu rodą.